

8. Srečanje pesnikov, kritikov in prevajalcev poezije

Rogaška Slatina,

30. junij – 3. julij 2011 / 30. juni – 3. juli 2011

Prevodi v danščino
Oversættelser til dansk

Izbrala in prevedla v danščino Silvana Orel Kos v sodelovanju s Cayem Dollerupom.
Udvalgt og oversat til dansk af **Silvana Orel Kos** i samarbejde med **Cay Dollerup**.

Sestavila/Sammenstillet af **Nada Grošelj**

VSEBINA/INDHOLD

Miljana Cunta

Pet Medejinih tožb, I

Medeas fem sørgesange, I

Pet Medejinih tožb, III

Medeas fem sørgesange, III

Primož Čučnik

Kot dar

Som en gave

Ivan Dobnik

32 (*Prideš na obalo*)

32 (*Du kommer ned til stranden*)

33 (*Vse je lahko navzoče*)

33 (*Alt kan være til stede*)

Anja Golob

Podoba iz sanj

Et drømmesyn

Izdajalka

At udgive sig

Tina Kozin

beli žerjav razpira krila

den hvide trane spreder sine vinger

vstani vstani vstani ji prigovarja hromi

stå op stå op stå op tilskynder den lamme hende

Boris A. Novak

Iz satja

Fra vokstavlen

Brane Senegačnik

Ribnik v marcu

Fiskesøen i marts

Septembrova slava

Septembers herlighet

Ivo Svetina

Sfingin hlev, III.

Sfinksens stald, III.

Sfingin hlev, XXXIII.

Sfinksens stald, XXXIII.

Aleš Šteger

Ko pregrizneš svoj dih

Når du bider min ånde over

Vonj po trohnečih brunih

Lugten af rådnende bjælker

MILJANA CUNTA

Iz zbirke/Fra samlingen *Za pol neba* (2010)

Pet Medejinih tožb, I

Kazen je bila strahotna, Medeja:
svoje ude podaljšuješ skozi tisočletja,
v opomin.

Danes
dolgi črni lasje
padajo z neba ob najhujšem neurju,
voljne obline
se dvigajo iz oceana,
na pozabljenih vzporednicah zemeljske površine
otoke tvoje žalosti obiskujejo izgubljene duše.
In poučeni, da izmerijo premer izgreda.

Tvoji ostri nohti
prasknejo napeto oblo neba,
da se ob pravem času izlije
porodna tekočina,
srčna bradavica zaliva zemljo
ob suši.

Potopljena vase, Medeja, ne zaspiš več,
v vesplošnem mirovanju prisluškuješ:
kroženju zemlje in
nihanju ljubimcev.

Za tvojo dušo gre, za tvojo dušo
trgujejo mrhovinarji postave,
ki ne vedo,
da je kazen že bila,
strahotna,
ker ni bila spozaba,
da si zmogla pogled na otrokovo kri.

Medeas fem sørgesange, I

Straffen var forfærdelig, Medea:
du strækker dine lemmer hen over årtusinder,
til advarsel.

Idag
falder dit lange mørke hår
fra himlen under det voldsomste uvejr,
dine smidige kurver
stiger op fra havet,
dine sorgers øer på jordens glemte breddegrader
hjem søges af fortabte sjæle
og af de lærde for at tage mål af uroens diameter.

Dine skarpe negle
ridser i himmelhvælvets stramme globus
for at få fostervandet
til at løbe ud på rette tid,
hjertedievorten væder jorden
når der er tørke.

Sunket ind i dig selv, Medea, kan du ikke længere falde i søvn;
du ligger i en altomsluttende dvale og lytter til:
drejningen af jorden og
de elskendes svajen.

Det er for din sjæl, for din sjæl
at lovens ådsselfugle handler,
de ved ikke
at straffen er allerede indtruffet,
en forfærdelig straf,
fordi det var jo ikke et tilfælde
at du kunne se på dit eget barns blod.

Pet Medejinih tožb, III

Ko si se sklanjala nad reko,
kjer ženske perejo perilo otrok,
je bilo sonce
v votlini med trebuhom in prsmi
zahajajoče.
Krog in krog
te je snubil tulež vetra
in ti si se dvignila
iznad opravil
visoko,
kakor alabastrn kip v svetišču
si ponosno kljubovala naključnim pogledom.
Ena sama dlan se je mogla
dotakniti temena,
zgrabiti črno grivo in te stresti do spozabe.
Nikdar nisi prosila, nikdar nisi odrekla,
vsa si utripala obljubo zvestobe,
meni,
dokler ni reka nekega dne
zrasla čez svoje meje
in udušila sonce.
V votlino med trebuhom in prsmi
se je naselila noč in rekla si,
da je krivda v hiši mojega očeta.

Medeas fem sørgesange, III

Da du stod og bøjede dig over floden,
hvor kvinderne vasker børnetøj,
var solen
ved at gå ned
i hulningen mellem maven og brysterne.
Vindens hysten
bejlede
rundt og rundt til dig
og du hævede dig
højt op
over dine sysler,
som en alabasterskulptur i en helligdom
trodsede du stolt tilfældige blikke.
En eneste hånd
kunne røre ved issen,
gribe fat i den sorte manke
og ryste dig indtil han forglemte sig.
Du bad aldrig, du vægrede dig aldrig,
dit hele dig pulserede med løftet om troskab
til *mig*,
indtil en dag da floden gik over alle sine bredder
og kvalte solen.
I hulningen mellem maven og brysterne
flyttede natten ind og du sagde
at skylden lå i min fars hus.

PRIMOŽ ČUČNIK

Iz zbirke/Fra samlingen *Kot dar* (2010)

Kot dar

Tako bo. Sredi viharja, na nevihtnem otoku,
najini vetrovki bosta plapolali
kot so včasih plapolale zastave,
težko se bo obdržati na nogah.

Siloviti sunki bodo lomili drevje in po zraku
bodo leteli prelahki ljudje,
v nebu bodo nastale luknje, ki jih bodo posrkale
kot prah, kot polivinilaste vrečke.

Kričali bodo, ampak ne bo jih slišati,
imeli bodo svoj strah in zaprepadenost,
skozi luknje bodo izginjali v magnetnih poljih,
v absolutni privlačnosti.

Prišla bo noč in vse se bo pozabilo,
ozračje bo umirilo najini vetrovki,
zbudila se bova sveža in zadosti težka,
da bova stala na tleh, na otoku pod nama.

In imela bova svoj vihar in svoje morje,
slutnje in začudenja.

Vse skupaj bo prihajalo za nama
v obliki salv, soli, solin, slavljenja.

Som en gave

Så vil det være. Midt i uvejret, på en stormomsust ø,
vil vores vindjakker vaje
som faner førhen plejede at gøre,
det bliver vel svært at stå imod.

Voldsomme vindstød vil vælte træer og gennem luften
vil alt for lette menneske flyve,
i himlen vil der dannes huller som vil opsluge dem
som pulver, som plastposer.

De vil skrike, men ingen vil høre dem,
de vil blive overvældet af deres skræk og rædsel,
gennem hullerne vil de forsvinde i magnetfelterne,
i absolut tiltrækning.

Natten vil falde på og alt vil glemmes,
luften vil bringe vores jakker til hvile,
vi vil vågne friske og tilstrækkelig tunge
for at kunne stå på grunden, på øen under os.

Og vi vil have vores egen storm og vores eget hav,
forudannelser og forbløffelser.

Alt dette vil følge i vores kølvand
i form af salver, saltet, saliner, salighed.

IVAN DOBNIK

Iz zbirke/Fra samlingen *Pred začetkom* (2010)

32

[...]

Prideš na obalo. Ničesar ni. Mize so prazne, ponoči je bil hud veter,
trd, nepopustljiv, vsi gostje so legli v mrak. Hlad, očiščevanje, šumi jadra.

Ogrlice so izklesane, veliki detel išče hrano v skorji stare hruške,
dež odpira zenice, žvrgoli, v imperialno skodelo zlat napoj

prinaša žensko, ki se sprehaja s psom – neko steklenico ob nabrežje sune –
v strogih intervalih klateštva, naključja, preiskovanja. Ni pisma,

ni pesmi, iz pen, teh prstkov drevesnih listov, vzletajo sončne mravlje.
Nastavljaš vedra, iz njih pijejo neznane živali. Decembra si šel na pot.

32

[...]

Du kommer ned til stranden. Der er ikke noget. Bordene er tomme, i nat har der uophørligt
blæst en hård vind, voldsom, alle gæsterne har lagt sig i mørke. Kulde, renselse, et susende
sejl.

Halsbåndene er udhugget, den store flagspætte søger føde i barken på et gammelt pæretræ,
regnen åbner pupiller, kvidrer, i en gylden drik i en imperial skål

kommer der en kvinde der lufter sin hund – en flaske stødes mod kajen –
i strenge intervaller af driverliv, tilfældigheder, undersøgelser. Der er intet brev,

ingen bog, fra bølgerne, disse småbitte bladfingre på træerne, stiger solmyrerne op.
Du stiller spande, som ukendte dyr drikker fra. I december er du rejst væk.

Vse je lahko navzoče. Celo predvečerni sprehajalci
 neke promenadne ulice v Reggio di Calabria ali avgust s toskanskimi dežniki
 na tvojih dojkah, koprnečih med na pol odprto cvetlično haljo in na pol razkazovanjem,
 sredi hoje in dež nad Carigradom, fin ter tih, z galebi v kljunih. Mestna razsvetljava v noči,
 fantazija o fantomih znotraj neberljivih zemljevidov, neštetokrat preganjenih,
 da bi se približala izgubljenemu ali pozabljenemu, zakopanemu sredi dvorišča
 za tvojim čelom. Naj te ne bo strah. Vse to so izmišljije. Gradiva oblak, ki poje.
 Gneteva ga kot testo, tisto, kar bo vzšlo, bo dišalo po španskem bezgu
 in saharskem pesku, čisto mleko za kopel pred začetkom sna.
 Jurišava čez razglednice spominov. »Kakšna trma, kakšna norost, kakšna mera
 verjetja v prehod!« Pa čeprav je vse le iz zraka in nezanesljivih čustev,
 se dotikava in vidiva, kako nad hišo v Šmatevžu ali Bežigradom
 nebo diha kot lepota – mesečnica; nezanesljiva, muhasta travma
 večnega potepuha brez včeraj in jutri. In pogovarjava se s ptiči.

Alt kan være til stede. Selv vandrere lige før aftenen
 på et strøg i Reggio di Calabria eller august med toskanske paraplyer
 på dine bryster, der længes mellem den halvvejs opknappede blomsterkjole og deres halvvejs
 blottelse,
 midt på en gåtur og småregnen over Istanbul, fin og tyst, med måger i næbbene. Byens
 natbelysning,
 en fantasi om fantomer på ulæselige landkort, som, gennem talrige forfølgelser,
 vil komme tættere på den tabte, den glemte, den begravede midt i gården
 bag din pande. Vær ikke bange. Alt er opspind. Du og jeg bygger en sky der synger.
 Vi ælter den som dej, alt vi får til at hæve skal dufte af syrén
 og Saharasand, ren mælk i bad før begyndelsen på søvnen.
 Vi stormer over postkort af minder. "Sikken stædighed, sikkert vanvid, sikken høj grad
 af troen på overgangen!" Selv om alt kun er dannet af luft og usikre følelser,
 kan vi berøre hinanden og se hvordan himlen oppe over huset i Šmatevž eller Bežigrad
 ånder som en skønhed – en søvngænger, et usikkert, lunefult traume
 af en evig landsdryger uden i går og uden i morgen. Og vi snakker med fuglene.

ANJA GOLOB

Iz zbirke/Fra samlingen *V roki* (2010)

Podoba iz sanj

Ko se zbudiva ob 9 24
in se objameva in ti pripoveduješ o svojem stricu,
ki je ob imena rož v zvezku z nežno pisavo
pisal njihove latinske prevode
in umrl od raka na želodcu,
in ko nato počasi in zaljubljeno fukava,
se moje telo po sredini razpara,
raztrga in razpre,
da se sredica utekočini in izvotli v srebrno sfero,
ki lebdi nad nama še dolgo po tem,
ko v kuhinji ob Ikea mizici
pijeva jutranjo kavočaj
in živahno razpravljava o prihajajočem
filmskem festivalu.

Et drømmesyn

Når vi vågner kl 9:24
og omfavner hinanden og du fortæller mig om din onkel,
ham der med fin håndskrift føjede de latinske betegnelser
til blomsternavnene i sin lommebog
og som er død af mavekræft,
og når vi derefter langsomt og kærligt knepper,
bliver min krop i midten skåren itu,
reven itu, sprængt itu,
og min kerne smelter og hules og bliver en sølvsfære,
som svæver længe over os
efter at vi sidder ved Ikea bordet i køkkenet
og drikker morgenkaffete
og ivrigt diskuterer den kommende
filmfestival.

Izdajalka

izdati se moram
če naj se ne izdam

kdor išče tišino
hodi po gozdu in gleda živali
od daleč
kdor hoče knjigo
s svojim imenom
ga seka

kdor moli ta zbira
v molku je eno s seboj
kdor piše izdaja
kriči to kar misli da misli
za vse

jaz segam vase in se obračam
odznotraj navzven
kar je izdano
je zunaj je tuje –
a sliši se le to
kar je izdano
drugo umolkne zakrkne
in vate odmre

At udgive sig

man må udgive sig
for ikke at bare udgive sig
for at være digter

den der søger stilhed
går i bøgeskoven og ser på bare træer
udefra
den der vil have en bog
slår bøge
med sit navn
ned

den der laver ballader
skriger
måske sorgfuld
i sit stille sinde
og skriver de tilbageholdte
tanker der vil ud
til nogens minde

jeg når ind i mig
og giver mig fuld ud
i den bedste udgave
som digter inde i mig
alt andet der holdes tilbage
bliver til stumme stemmer
svinder hen, dør ud
inderst inde

TINA KOZIN

Iz zbirke/Fra samlingen *Mož s petimi podplati* (2010)

beli žerjav razpira krila
ne bom se premaknila

reče gora in
do vznožja poleti
v kosmih strgana

tišina

vesta
kar ni ali se ne zgodi
je brez peres
in zračeno
le s svojimi sledmi

gora ni gola
namesto skal in redke trave
jo kosmičasto preliva perje
puhast slap otroških las
ki žerjavu belo in prisojno raste
iz oči v peruti da na njej
počasi osivi

vesta
beli žerjav razpre krila
da z njima podpira nebo
ali široko objema
zemljo ko

vzleti

pa razpre krila v nihanja
točkastega dihanja v goro
se zaraste z vsako perutnico
kljunasto usloči
vratno hrbtenico in vreteno
je zglajena trobenta
zraka in negibnega

vesta
vse tudi letenje se spočne

v bokih ne v krilih
širijo se mu v elipsi
gora
pa samo molči

den hvide trane spreder
sine vinger
jeg skal ingen steder

siger bjerget og
hen til foden flyver den
sønderfuggede

stilhed

de to ved
det som ikke er eller ikke sker
er uden fjer og
sammenvokset
blot med sine spor

bjerget er ikke bart
i stedet for sten og totter af græs
øses det over med fnug af fjer
et dunvandfald af barnehår
der hvide og solbeskinnede vokser
fra tranens øjne ind i dens vinger
og langsomt toner gråt

de to ved
den hvide tranes udbredte vinger
understøtter himlen
så den tager jorden
i sin brede favn
og når den

letter

breder den vingerne ind i svingninger
af punktvis vejrtrækninger ind i bjerget
vokser sig hver vinge fast i en næblinje
bukker den rygsøjlen og søjlen
er en udglattede trompet
af luft og det ubevægelige

de to ved

alt selv flyvningen undfanges
i lænderne ikke i vingerne
der strækker den ud i ellipser
mens bjerget
bare tier stille

vstani vstani vstani ji prigovarja hromi
tako isti kot prej ostanejo v smrti le lasje
ki dolgo valovijo ob ovalu nekega nekoč
obraza že ne more več uzreti v tej
negibni in ne ve da bo z njim shodil
le prsten preprih v stikih
ustnic in odsotno ga bo gnalo iz kraja
v kraj ne od človeka
do človeka

stå op stå op stå op tilskynder den lamme hende
som før forbliver i døden bare hår
der bliver ved at bølge ved ovalen af det forsvundne
ansigt kan ikke mere ses i den
ubevægelige og han ved ikke han lærer at gå ved det
lemtrækvind der findes ved berøringen
med læberne og fraværende drives han fra sted
til sted ikke fra menneske
til menneske

BORIS A. NOVAK

Iz zbirke/Fra samlingen *Satje* (2010)

Iz satja

Med vazami svilenega snega in velikanskimi paradami bliskov,
med albatrosi na božjih bradljah in razpenjenimi jadri, med platnicami
zarje in pogrnenimi mizami neona, –

neki konjenik iz ila in cunj, na poti skozi svojo neskončno
negibnost.

(Le kaj išče ob poldnevnih ledenih holmov, v visokem ognju
umetnih kresnic?

čarodejni pas iz kož kačjih ljubic?, svojo pobeglo senco? ali
ostanke svoje zvezde vodnice, raztreščene od strelov slane?)

Dolina se je spremenila v jezero rose. Zbori mrožev se na kumulih
peljejo od zenita do nadirja; njihovi glasovi so zaviti v celofan in s
smrekami si češejo zalizke, ko se občudujejo v lesketajočem se zrcalu
vlage.

A iz premoga je srce bralca malin, iz ljubja njegova polt in iz vesel
njegove roke; iz njegovih besedi se smodi. Takole govori:

»Vsakega dne je moja smrt bolj naslov, in moj kazalec bolj
znamka. S skati si ovijam zapestja, da bi z njimi bičal molčeče skale. Z
dihom talim spomenike pingvinjih kraljev v zaprego bronelih psov, ki
vleče moje sani proti severu.

Tam je moja ženska, podrast mojega dotika; večna neznanka v
večnih menah zvezdnega perila.«

Mokri brki mavrice na pisanem licu luči; nad večernim slavljem
pelikanov oblaki popra in razkošni curki cvetja; v lakiranih gajih antilope
iz skaja. Strgane hlače zraka, sončni zahod podpis dneva. –

Nenadoma so zažarele podmorske nargile, da je vodna gladina
postala hrapava in so stroki popotnikovih prstov otrpli od ugrizov soli.

O prerokovalci iz leta divjih gosi!

bodi prizaneseno nadarbinam lokvanjev, otok bodi še nadalje
bradavica na obzorju, sončnice naj ne naricajo za ugaslim očesom svojega
gospodarja!

In: sledi korakom, zasledovalci sledem!

Kjer se iskre skrivajo, druga pred drugo, brez obrabe in trenja traja
koča na kolih narde in smole: žerjavi prenočujejo v kredencah in čebula v
kotu se tiho čudi svojemu luskinastemu krilu. Naslikana reka je prestopila
bregove okvirja in preplavila sobo z jeguljami in vodnimi deklicami.

V objemu ostarelega sidra medli mrtva tujka: nalomljeno
porcelanasto telo, lepota, okrušena od udarcev ljubosumnih premcev. (In
koralne ogrlice, nasad alg na trebuhu, s planktonom posrebrni lasje!)

Iz njenih rok postrvi zobljejo pecivo. Včasih se na silo iztrga ljubkovanju rje in zabeleži v svoj dnevnik:

»Kako težko je pisati na dnu potopljenega nebotičnika, kako težko! Še zmeraj čakam.«

Čaka.

Tako nenehno kroži ta zgodba z navideznim začetkom pod palmovo pahljačo, z lažnim koncem pri vrtohlavi vrtnici in z neštetiimi pravimi postajami v vibah oslinjenih zastav, krutih orhidej in neviht s polomljenimi prsti:

iskalec se še vzpenja po strmini svojih podplatov in za vogali listja in v popkih polj išče gomilo svoje izmišljotine; njegova nesojena ljuba pa že vseskozi domuje v zabrisanih stopinjah njegove poti. –

Zunaj tega krogotoka stalnega rojstva smrti ostajata le pesek in pesem, pesek in pesem!, nazdar nočnih sov ...

(Pernati nomadi, terase, plameni in otroški vozički se s skovikanjem selijo čez stavčna slemena v neko drugo svetlobno satje ...)

Fra vokstavlen

Imellem vaserne af silkesne og de store parader af lynglimt, imellem albatrosserne på Vorherres barre og de skumklædte sejle, imellem permerne i morgengryet og de dækkede neonborde –

en ridder af ler og klude, på vej gennem sin endeløse ubevægelighed.

(Hvad mon han søger langs ishøjenes længdegrader, i de lyse luer fra kunstige ildfluer?)

et magisk bælte af skind fra sine ormekærestere? Sin bortløbne skygge? eller resterne af sin ledestjerne der er splintret af rimfrostsud?)

Dalen er blevet forvandlet til en dug sø. Klynger af hvalrosser føres på cumuluskyer fra zenit til nadir, med deres stemmer indsvøbt i cellofan; de bruger grantræer til at rede bakkenbarterne med, når de beundrer sig i det flimrende fugtspejl.

Men af kul er hindbærplukkerens hjerte, af bark er hans hud og fra årer er hans arme; det branker i hans tanker. Således taler han:

"Hver dag bliver min død mere af en adresse og min pegefingertip mere af et frimærke. Jeg snor rokker omkring håndleddet til at piske de tavse klipper med. Min ånde smelter mindstene over pingvinkonger om til et spand bronzehunde, der trækker min slæde mod nord.

Der findes min kvinde, min berørings underskov; en evigt ukendt i den evige skiften af stjernetøj."

Regnbuens våde knurhår på den brogede kind af lys; oven over pelikanernes aftenfest findes peberskyer og pragtfulde blomsterstråler; i lakerede lunde antiloper af kunstlæder. Forrevne luftbukser, solnedgangen som dagens underskrift. –

Pludselig glimtede undervandsnargilaer og fik overfladen til at kruses og vandringsmandens fingerbælge til at blive valne af bidende salt.

Åh I spåmænd fra vildandearret!

Måtte åkandernes præbender skånes, måtte øen forblive en vorte ude i horisonten, måtte solsikkerne begræde deres herres slukkede øje!

Og så: du må følge i fodspor, men forfølgere i spor!

Hvor gnisterne gemmer sig for hinanden, forbliver pælehuset af nardussalve og harpiks fri for slid og slæb: tranefuglene overnatter i skabene og løget henne i krogen undrer sig stille over sit skælagtige skørt. Den maledede flod er løbet over rammens bredder og har oversvømmet værelset med ål og små havfruer.

I armene på et ældgammelt anker besvimer en død fremmed kvinde: en knækket procelænskrop, en skønhed der har skår fra skinsyge forstævnede slag. (Og et koralhalsbånd, en algeplantage på maven, planktonsølvrånet hår!)

Forellerne pikker kager fra hendes hænder. Nogle gange vrister hun sig fri

af rustens kærtegn og optegner det i sin dagbog:

"Hvor svært er det ikke at skrive i bunden af den sunkne skyskraber, hvor svært!
Venter stadig. "

Hun venter.

Således holdes denne historie i bestandig omløb med en tilsyneladende begyndelse under en palmeparasol og en løgnagtig ende hos en rodløs rose og med utallige ægte stoppesteder i spiraler af slimede flag, grusomme orkideer og storme med sønderknuste fingre:

den søgende stiger stadig op ad skråningen på sine støvlesåler og bag bladhjørnerne og i markernes knopper søger han efter gravhøjen over sit fantasifoster; og hele tiden har den uopnåelige kæreste-boet i de udviskede fodspor på hans vej. –

Uden for dette kredsløb af bestandig fødsel død forbliver der kun sand og sang, sand og sang! en hilsen fra natuglerne ...

(Fjernomader, terrasser, flammer, barnevogne skriger og flytter hen over sætningsåsene ind en anden vokstavle af lys ...)

BRANE SENEGAČNIK

Iz zbirke/Fra samlingen *Arie antiche* (2010)

Ribnik v marcu (iz cikla KOLEDAR)

Poglej navzgor: zdrobilo se je steklo.
Bolj daljne vidiš zvezde. Bolj resnične.
In veš, da vse je tu, čeprav je steklo
kot sneg v prostrane marčeve tišine.

Dišiš po nerojenem. Po jutrišnjem zelenju.
Oblaki v ribniku lete drugam.
In z njimi najine oči – o kam?
Molčiš. Molčim. Tako je ime življenju.

Fiskesøen i marts (fra cyklen KALENDEREN)

Kig op mod himlen: glasset er smadret
og stjernerne synes mere fjerne. Mere virkelige.
Du ved at alt er her, alligevel bortskyllet
som smeltevandet ind i den store marts stille.

Du lugter nok af det ufødte. I morgens siv.
Nu sejler skyerne i fiskesøen hen til andre steder.
Og vores øjne med: åh, mon hvorhen?
Du tier stille. Jeg tillige. Det hedder liv.

Septembrova slava (iz cikla KOLEDAR)

Povsod si ti. V naročje iz medu
september ti polaga lepo glavo.
In goli zbori nepovratnih ur
krog naju plešejo v poletno slavo.

Potem v meglenih jutrih vrne se skrivnost.
Telo drhte s telesom se pokriva.
Odznotraj zebe. Neprehodna je tišina.
A iz bolečine mavrično zasije gozd.

Septembers herlighed (fra cyklen KALENDEREN)

Der findes alle vegne du. September lægger
sit smukke hoved i dit honningskød.
Og nøgne klynger af de svundne timer
danser rundt om os til sommerens hyldest.

Så rykker ind med morgentågen hemmeligheden.
En krop er dækket med en krop i kuldegys.
Man fryser indefra. Stilheden er for tæt.
Men smerten bringer skoven frem i broget lys.

IVO SVETINA

Iz zbirke/Fra samlingen *Sfingin hlev* (2010)

III.

Sluznica ni obleka, ni rana, je zavest,
s katero bog je ogrnil preišljujočo žival:
noč ničesar ne skrije, pohota grabi stegna alkohola.
Izliv blagoslovi utrujeno kožo, usta lovijo
grenkobo začetka, želodec trepeta, mesta se sesedajo,
saj temelji so negotovi, lažnivo oznanjeni kot večni!

Kdo očistil bo Sfingin hlev?
Leptice, ki na vogalih čakajo sider,
saj počutijo se kot ladje, iz eksotičnega lesa
stesane: jambor iz mišic razkosanega junaka,
vesla kot himen plašna, da ob vsakem valu zardijo.
Kdo očistil bo hlev, kjer skriva se tvoja smrt?
Ojdip in Jokasta, mati in sin. Le kje je hči,
ki brezno prekrila bo s svilo
in Sfingo odpeljala na krvavo pašo.

III.

Slimhinder er ikke en klædning, ikke et sår, men samvittighed,
som Gud brugte til at betrække det tænkende dyr med:
natten når ikke at skjule noget, liderligheden griber beruselses lår.
Udtømmelsen velsigner den trætte hud, munden opfanger
begyndelsens bitterhed, maven bæver, byerne er ved at bryde sammen,
thi fundamentet er ustabil, løgnaftigt udgivet for at være evigt!

Hvem vil rydde op i Sfinksens stald?
Skønhederne der venter på ankre henne ved hjørnene,
thi de føler sig som skibe, tømret
fra eksotisk træ: masten af muskler fra en udskåret helt,
årene, frygtsomme som Hymen, rødmer ved hver bølge.
Hvem vil rydde op i stalden, hvor din død dølger sig?
Ødipus og Iokaste, moder og søn. Hvor mon datteren er henne,
hende som vil dække skakten med silke
og sætte Sfinksen på blodigt græs.

XXXIII.

Morda si edina, nikdar razkrita, vedno zagrnjena
s črnino, kot da rojena bila bi v Iranu, ki segla bi lahko
do njegovega peterokrakega srca, prekrižanega z gorečimi
žebli, saj vek brezvere je bil, ko šla si skozi mesto,
pod krošnjami, pomladnimi ali jesenskimi,
tvoja lepota ni bila odvisna od menjave letnih časov,
saj svoje pravo življenje živela si na Goyevi sliki
in vsi so te poznali, lepoto, tik zemlje premikajočo se,
da celo v mraku odgrinjale so se zavese intimnosti
in strmele vate, ki ves svet bil je tvoj oder – dokler nisi
stopila v gledališče in so ugasnile luči.

Marsikdo rekel bi, da si bila svečenica, Amazonka
ali le Kirkina hči, le malokdo je vedel, da je tvoje telo
gladko kot boki dragocenega godala, tvoji lasje, da iz njih
spletla bi lahko strun za sto lir in harf, modre oči,
ki tedaj častili so jih le pri arktičnih psih, da celo noč,
stanovitna in neprizanesljiva, zagledala se je vate
in že se je na vzhodu zasvitalo: sinje, saj jutro
otrok je, ki nikdar ga nisi rodila, le na Goyevi sliki
ležiš in mimo tebe romajo, eni k ženam, drugi k vinu.

XXXIII.

Måske er du den eneste der bliver aldrig afsløret, altid tilsløret
i sort, som om du var født i Iran og kunne nå frem
til hans femtakkede hjerte, med brændende korslagte
søm på, thi det var i en vantroens tidslader du gik gennem byen,
under trækroner, om foråret eller efteråret,
din skønhed afhang ikke af årstidernes skiften,
thi du levede dit liv i et billede af Goya
og alle kendte dig, skønheden, der knap nok rørde ved jorden,
selv i mørket trak man intimitetens forhæng fra
og betragtede dig, og hele verden var din scene - indtil du
trådte ind i teatret og lysene gik ud.

Mange ville sige at du var en præstinde, en amazone,
eller i det mindsts Kirkes datter, men kun enkelte vidste at din krop
var glat som siderne på et kostbart strygeinstrument, at du havde hår,
som du kunne flette strenge til hundrede lyrer og harper af, blå øjne,
som man dengang kun holdt i høj hævd hos polarhunde, at selv natten,
standhaft og nådesløs, blev så betaget af dig
at i næste nu gryede det i øst: med et blåligt skær, thi morgenen
er et barn du aldrig har født, du ligger i Goyas billede
og man går forbi dig, nogle til deres koner, andre til vin.

ALEŠ ŠTEGER

Iz zbirke/Fra samlingen *Knjiga teles* (2010)

Ko pregrizneš svoj dih.
Ko me izdahneš.
Ko pobegneš vame.

Ko na krilih pljuč.
Ko skrivava čas
Drug drugemu v usta.

Ko si sopenje.
Včasih telo, skoraj.
Ko tipaš po zraku.

Ko si moj dih.
Ko me pregrizneš.
Ko se zakleneš vame.

Ko pobegneš s skritim.
Ko zagrizem vase.
V ustih le zrak.

Når du bider min ånde over.
Når du ånder mig ud.
Når du flygter ind i mig.

Når på vores lungers vinger.
Når vi skjuler tiden
I munden på hinanden.

Når du er en gispen.
Somme tider en krop. Næsten.
Når du famler i luften.

Når du er min ånde.
Når du bider over mig.
Når du lukker dig ind i mig.

Når du flygter med det skjulte.
Når jeg bider ind i mig.
Kun luften i munden.

Vonj po trohnečih brunih, drobne tablice, ki razlagajo pogled. Stavki so *toredo navalis*, črvi, ki v morski vodi razgrizejo les, v katerem živijo. A soli je v tukajšnjem morju malo in stavki zato tiše odmevajo v ušesih utopljenecv.

Berem, a ni razlaga. Besede se postavijo v prostor kot ladijska konstrukcija, glagol teče od premca do krme, ladijskega vijaka še ni, a tu so že levje glave, ki se bodo še enkrat, kot pred 382 leti, pogreznile v vodo ob prvem izplutju. In voda bo, kar živiš, kar živiva, kar naju, po drobnih luknjicah v lesu, živi.

Berem, a ni razlaga: Nobenega od okostij z Vase ni moč identificirati poimensko. Na površje potegnjene skelete so označili s črkami na osnovi švedskega radijskega koda po zaporedju odkritja. Skelet neznanca A je postal Adam, skelet neznanke B je postal Beata.

Dva tisoč let so zobje, posejani v zemlji, rasli na vrhu pečine. Kot da je 59 zob 59 posameznikov, ki jih le konstelacija njihove umestitve v obliko ladijskega trupa pretvarja v skupnost. Stopim
.....
odkrhnjenimi imeni govorijo o skalnih masivih, ki so lažji od oblakov. Ales Stenar. Moj odhod je moj kenotaf.

V zadnji dvorani göteborgskega naravoslovnega muzeja je edini nagačen sinji kit na svetu. Zraven kita je razstavljen njegov skelet. V starih časih je v kitu obratoval café. Zaprli so ga potem, ko so v trupu zalotili razgaljen par.

Postsriptum: V zidu muzeja v tej pesmi so še vidni sledovi luknje. Narediti so jo morali, da so v predzadnjo vrstico pripeljali oblak v podobi kita, v zadnji pustili odtis ladje na nebu.

Lugten af rådne bjælker, små skilte der forklarer udsigten. Sætningerne siger *teredo navalis*, pæleorme, der fortærer det træ de bebor i saltvand. Men dette hav indeholder kun lidt salt og derfor vækker sætningerne kun en dæmpet efterklang i ørene på de druknedøde.

Jeg læser, men nogen forklaring er det vel ej. Ordene, stiller sig, som skibets konstruktion, op i rummet, verbet går fra forstavn til agterstavn, skibskruer findes endnu ikke, men det gør løvehoveder der en gang til, som for 382 år siden, kommer til at synke ned i vandet på jomfrurejsen. Og vandet vil være det jeg lever, det vi to lever, det der, gennem små træhuller, giver os liv.

Jeg læser, men nogen forklaring er det vel ej. Ingen af Vasa-skeletterne kan identificeres med navn. De skeletter der blev hentet op til overfladen markeredes i fundrækkefølge med bogstaver efter den svenske radiokode. Det ukendte mandeskelet, A, kaldtes for Adam, det ukendte kvindeskelet, B, for Beata.

I to tusind år har tænderne, sået i jorden, vokset på toppen af klinten. Som om de 59 tænder er 59 individer som kun deres opstilling i form af et skibskrog får dem at opfattes som et samfund. Jeg træder
.....
svundne navne fortæller om stenmassiver
der er lettere end skyer. Ales Stenar. Min afrejse er
min kenotaf.

I den sidste hal af Göteborgs naturhistoriske museum findes verdens eneste udstoppede blåhval. Ved siden af den udstilles dens skelet. I gamle dage drev man en cafe inde i hvalen. Den blev nedlagt efter at man fandt et nøgent par i skroget.

Postscriptum: I væggen på museet i dette digt ses spor af et hul. Man blev nødt til at bore det for at komme en sky i form af en hval i den næstsidste linje og et aftryk af skibet i himlen i den sidste.